

Hurbain proti Belgii, rozsudek velkého senátu ze dne 4. 7. 2023 - K uplatňování práva být zapomenut v kontextu střetu práva novináře na svobodu projevu a práva na respektování soukromého života

Stěžovatel: Hurbain

Žalovaný stát: Belgie

Číslo stížnosti: 57292/16

Datum: 04.07.2023

Článek Úmluvy: čl. 10

Rozhodovací formace: Velký senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: právo na respektování soukromého života, svoboda projevu/sdělovací prostředky, svoboda rozšiřovat informace

Český právní řád: čl. 17 Listiny základních práv a svobod

Významnost: 1

VÝBĚR ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRAVA PRO JUSTIČNÍ PRAXI Č. 4/2023

Hurbain proti Belgii, rozsudek velkého senátu ze dne 4. 7. 2023

Autorský komentář

Velký senát se zabýval zajímavou otázkou vyvažování práva na svobodu projevu novináře (médií) a práva na respektování soukromého života v případě, kde se osoba, o níž pojednával online archivovaný novinový článek, před vnitrostátními soudy úspěšně domáhala anonymizace tohoto článku. Jednalo se přitom o osobu, která spáchala trestný čin, o kterém článek pojednával, nicméně nejednalo se o veřejně známou osobu a odsouzení již bylo zahlazeno. Osoba byla nespokojena se stavem, kdy při zadání přímo jejího jména a příjmení do vyhledávače uživatel mezi prvními z nalezených výsledků našel právě volně přístupný článek v archivu, který jej zmiňoval celým jménem. I s ohledem na své povolání lékařem se osoba domnívala, že tento stav mohl být nežádoucí pro její soukromý i profesní život. Před vnitrostátními soudy uspěla a stěžovatelem před Soudem, který se domáhal ochrany ve smyslu čl. 10 Úmluvy, byl vydavatel novin, vůči němuž původní žaloba směřovala. Velký senát rozhodl, že k porušení Úmluvy nedošlo.

Pro vnitrostátní praxi může být mimo jiné podnětné, že Soud vymezil nová kritéria pro vyvažování předmětných práv. Jedná se o i) povahu archivovaných informací, ii) dobu, která uplynula od

dotčených událostí a od jejich původního zveřejnění a zveřejnění on-line, iii) aktuální zájem o informace, iv) známost osoby, která se domáhá práva být zapomenut, jakož i její chování po událostech, v) negativní dopady další dostupnosti předmětných informací on-line, vi) míru dostupnosti informací v digitálních archivech a vii) dopad opatření na svobodu projevu, konkrétněji na svobodu tisku. Rovněž poukázal na skutečnost, že obvykle bude potřeba vzít v úvahu několik kritérií současně, aby bylo možné určit, jaká ochrana má být poskytnuta soukromému životu v porovnání s ostatními dotčenými zájmy a s prostředky použitými k zajištění této ochrany v konkrétní věci.

Vydavatelé zpráv se nemusejí vyhýbat publikaci individualizujících údajů a jsou povinni zvažovat střet práva na svobodu tisku s právem na respektování soukromého života z hlediska uvedených kritérií pouze tehdy, pokud o to dotčená osoba výslovně požádá.

V projednávané věci se Soud ztotožnil se závěry vnitrostátních soudů, které s ohledem na prostor pro uvážení vyvážily dotčená práva v souladu s požadavky Úmluvy tak, že zásah do práva zaručeného čl. 10 byl omezen na to, co bylo nezbytně nutné, a mohl tak být za okolností případu považován za přiměřený a nezbytný v demokratické společnosti.

Soud tedy zejména vymezil rozsah nároků vyplývajících z práva být zapomenut a konkretizoval kritéria pro řešení konfliktu mezi rovnocennými právy plynoucími z čl. 8 a 10 Úmluvy. Specifikum uvedené věci je mimo jiné to, že nebylo rozporováno zveřejnění původního článku v rámci zpravodajství, ale jeho pozdější dostupnost v internetovém archivu.

Plné (anglické a francouzské) znění rozsudku obsahuje též výsledky průzkumu soudní praxe v členských zemích Rady Evropy, příklady rozhodnutí v obdobných věcech Soudním dvorem Evropské unie a vrcholnými soudy některých evropských zemí (Francie, Anglie, Španělska, SRN a Itálie), jakož i oddělené souhlasné stanovisko jednoho soudce a nesouhlasné stanovisko čtyř soudců Soudu.

(JUDr. Robert Waltr)

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatelem v projednávané věci je vydavatel deníku Le Soir, který v roce 1994 vydal v tištěné verzi článek, v němž zmiňoval G., který pod vlivem alkoholu způsobil smrtelnou autonehodu. V článku bylo uvedeno jeho celé jméno. V roce 2000 byl G. v souvislosti s uvedenou nehodou odsouzen v trestním řízení, trest vykonal a v roce 2006 bylo jeho odsouzení zahlazeno. Deník Le Soir od roku 2008 zpřístupňoval svá archivní vydání zdarma online včetně článku o G., jenž v roce 2010 deník žádal o znepřístupnění článku, případně o jeho anonymizaci.

Svou žádost G. odůvodňoval tím, že pracuje jako lékař a že při zadání jeho jména do vyhledávače se předmětný článek nachází ve výsledcích vyhledávání. Obával se tedy ztráty své práce a pacientů. Posléze se G. obrátil na vnitrostátní soudy, načež byla stěžovateli uložena povinnost článek anonymizovat. Před Soudem stěžovatel namítal porušení jeho práva podle čl. 10 Úmluvy, tedy práva na svobodu projevu. Rozsudek sedmičlenného senátu Soudu poměrem hlasů 6 : 1 dospěl k závěru, že k porušení Úmluvy nedošlo. Věc byla předložena k rozhodnutí velkému senátu.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

(...)

K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČL. 10 ÚMLUVY

(..)

D. Posouzení Soudu

1. Existence zásahu „stanoveného zákonem“ a sledujícího „legitimní cíl“

167. Soud konstatuje, že mezi účastníky řízení není zpochybňováno, že příkaz, aby stěžovatel anonymizoval archivovanou verzi napadeného článku na internetových stránkách deníku Le Soir, představoval zásah do výkonu jeho práva na svobodu projevu a svobodu tisku, jak jsou chráněny čl. 10 Úmluvy.

168. Kromě toho stěžovatel v řízení před velkým senátem neopakoval argumenty předložené před senátem, které se týkaly údajné neexistence předvídatelného právního základu pro tento zásah. Velký senát tedy nevidí důvod, proč by se měl v tomto ohledu odchýlit od senátních závěrů.

169. Stejně tak není účastníky řízení zpochybňována existence legitimního cíle, a sice ochrany pověsti nebo práv jiných (v projednávaném případě práva G. na respektování jeho soukromého života). Soud se s tímto posouzením ztotožňuje.

170. Velkému senátu tedy zbývá přezkoumat, zda byl zásah „nezbytný v demokratické společnosti“.

2. Zda byl zásah „nezbytný v demokratické společnosti“

a) Úvodní úvahy o rozsahu přezkumu a použité terminologii

i) Rozsah přezkumu

171. Úvodem je důležité zdůraznit rozlišovací znaky projednávané věci, které budou mít rozhodující vliv na posouzení Soudu.

172. Zaprvé Soud bere na vědomí tvrzení stěžovatele učiněné na jednání velkého senátu, podle kterého byl napadený článek kromě tištěné verze uložen ve dvou souborech digitálních archivů: jednom, známém jako „hlavní“ archiv, který nebyl přístupný veřejnosti, a druhém souboru archivů zveřejněných on-line a veřejnosti přístupných. Při zkoumání věci Soud vezme v úvahu tento zvláštní kontext, tedy existenci těchto tří archivovaných verzí. Soud v tomto ohledu dále uvádí, že odvolací soud v Lutychu uložil stěžovateli anonymizovat archivovanou verzi napadeného článku na internetové stránce deníku Le Soir a v jakékoli jiné databázi, za kterou byl odpovědný (viz bod 21 výše). Soud nicméně poznamenává, že odůvodnění rozsudku odvolacího soudu v Lutychu se týkalo pouze anonymizace článku umístěného on-line na internetové stránce deníku Le Soir (viz zejména body 29 a 30 výše). Krom toho měl odvolací soud rovněž za to, že anonymizace on-line archivované verze postačuje k tomu, aby dospěl k závěru, že jeho rozsudku ze dne 25. září 2014 bylo vyhověno (viz body 39 až 40 výše). V každém případě, jelikož se argumenty vznesené stěžovatelem na podporu jeho stížnosti podle čl. 10 Úmluvy před vnitrostátními soudy i před Soudem týkají pouze anonymizace článku zveřejněného na internetové stránce deníku, zaměří Soud svůj přezkum na tento aspekt věci bez ohledu na tvrzení stěžovatele při jednání, že verze uložená v hlavním archivu byla rovněž anonymizována (viz bod 42 výše).

173. Zadruhé Soud uvádí, že velká většina případů, které dosud zkoumal a které se týkaly konfliktu mezi právem na svobodu projevu a právem na respektování soukromého života, se týkala prvotního zveřejnění zpráv o soukromých aspektech života jednotlivců nebo jejich rodin [viz, kromě mnoha jiných, rozsudek ze dne 23. 7. 2009, Hachette Filipacchi Associés (ICI PARIS) proti Francii, č. 12268/03; rozsudek velkého senátu ze dne 10. 11. 2015, Axel Springer AG a Couderc a Hachette Filipacchi Associés proti Francii, č. 40454/07]. Na rozdíl od těchto věcí se projednávaná věc týká on-

line zveřejnění v roce 2008 a trvalé dostupnosti archivované verze článku původně zveřejněného v roce 1994 v tištěném vydání deníku Le Soir, jehož on-line verzi bylo stěžovateli nařízeno anonymizovat nahrazením celého jména G. písmenem X.

174. Z toho vyplývá, že v projednávaném případě se jedná pouze o trvalou dostupnost informací na internetu, a nikoli o jejich původní zveřejnění jako takové. Mimoto byl původní článek publikován legálním a neurážlivým způsobem. Konečně je třeba poznamenat, že se jednalo o novinovou zprávu, která byla zveřejněna a následně archivována na internetové stránce zpravodajského serveru pro účely žurnalistiky, což je záležitost, která zasahuje do jádra svobody projevu, jak je chráněna čl. 10 Úmluvy.

ii) Použitá terminologie

175. Pokud jde o terminologii, Soud podotýká, že řada pojmů byla použita k označení rozmanitosti prostředků použitých k provedení „práva být zapomenut“, na které odkazovaly vnitrostátní soudy ... Obecně řečeno „právo být zapomenut“ může v praxi vést k různým opatřením, která mohou přijmout provozovatelé vyhledávačů nebo vydavatelé zpráv. Týkají se buď obsahu archivovaného článku (například odstranění, změna nebo anonymizace článku), nebo omezení dostupnosti informací. V posledně uvedeném případě mohou omezení přístupu zavést jak vyhledávače, tak vydavatelé zpráv. V zájmu jasnosti a soudržnosti bude Soud v tomto rozsudku používat výraz „vyřazení“ [*delisting*] pro označení opatření přijatých provozovateli vyhledávačů a výraz „deindexace“ [*de-indexing*] pro označení opatření zavedených vydavatelem zpráv odpovědným za internetovou stránku, na které je dotčený článek archivován ...

b) Obecné zásady

i) Článek 10 a ochrana archivů digitálního tisku

176. Podle ustálené judikatury Soudu představuje svoboda projevu jeden z klíčových základů demokratické společnosti a jednu ze základních podmínek jejího vývoje a seberealizace každého jednotlivce. S výhradou čl. 10 odst. 2 se vztahuje nejen na „informace“ nebo „myšlenky“, které jsou příznivě přijímány nebo považovány za neškodné či bezvýznamné, ale také na ty, které urážejí, šokují nebo znepokojují. Takové jsou požadavky pluralismu a tolerance, bez nichž neexistuje „demokratická společnost“. Jak je zakotveno v čl. 10, svoboda projevu podléhá výjimkám, které však musí být vykládány restriktivně, a nutnost případných omezení musí být přesvědčivě prokázána [viz rozsudek velkého senátu ze dne 7. 2. 2012, Von Hannover proti Německu (č. 2), č. 40660/08 a 60641/08, bod 101; rozsudek velkého senátu ze dne 10. 11. 2015, Couderc a Hachette Filipacchi Associés proti Francii, č. 40454/07, bod 88; a rozsudek velkého senátu ze dne 29. 3. 2016, Bédat proti Švýcarsku, č. 56925/08, bod 48].

177. Pokud jde o svobodu tisku, ačkoliv ten nesmí překročit určité meze, zejména pokud jde o pověst a práva druhých, jeho povinností je nicméně sdělovat - v souladu se svými povinnostmi a odpovědností - informace a sdělení o všech otázkách veřejného zájmu. Úkol sdělovat informace tak nutně zahrnuje „povinnosti a odpovědnost“, jakož i meze, které si tisk musí sám spontánně stanovit [viz výše uvedené rozsudky Couderc a Hachette Filipacchi Associés, bod 89, a rozsudek ve věci Von Hannover (č. 2), bod 102].

178. Nejenže tisk má za úkol šířit takové informace a myšlenky, ale veřejnost má také právo je přijímat. Kdyby tomu bylo jinak, tisk by nemohl hrát svou zásadní roli „veřejného hlídacího psa“ (viz rozsudek velkého senátu ze dne 20. 5. 1999, Bladet Tromsø a Stensaas proti Norsku, č. 21980/93, body 59 a 62; rozsudek velkého senátu ze dne 17. 12. 2004, Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku, č. 49017/99, bod 71; rozsudek ve věci Von Hannover (č. 2), citovaný výše, bod 102). Navíc každé

opatření omezující přístup k informacím, na které má veřejnost právo, musí být zvláště odůvodněno (viz rozsudek ze dne 27. 11. 2007, Timpul Info-Magazin a Anghel proti Moldavsku, č. 42864/05, bod 31).

179. Krom toho Soudu nepřísluší, stejně jako vnitrostátním soudům, aby svými vlastními názory nahrazoval názory tisku, pokud jde o to, jaké techniky zpravodajství mají být v konkrétním případě použity (viz výše uvedený rozsudek ve věci Couderc a Hachette Filipacchi Associés, bod 89) nebo jak má být povolání vykonáváno, včetně prostředků předávání názorů či informací (viz *mutatis mutandis* rozsudek ze dne 10. 5. 2012, Frăsilă a Ciocîrlan proti Rumunsku, č. 25329/03, bod 63).

180. V dnešní době musí být obsah svobody tisku posuzován s ohledem na vývoj informačních technologií, neboť novinářská sdělení již nespočívají pouze ve zpravodajství v tištěných a vysílacích médiích. Soud opakovaně rozhodl, že vedle své primární funkce „veřejného hlídačského psa“ má tisk sice druhotnou, ale přesto hodnotnou úlohu při udržování archivů obsahujících zprávy, které byly již dříve zveřejněny, a při jejich zpřístupňování veřejnosti. V této souvislosti Soud rozhodl, že internetové archivy významně přispívají k uchování a zpřístupňování zpráv a informací. Digitální archivy představují důležitý zdroj pro vzdělávání a historický výzkum, zejména proto, že jsou veřejnosti snadno přístupné a jsou obecně bezplatné ... ačkoliv Soud podotýká, že archivy tisku mají tendenci být stále více placenou službou. Tato funkce tisku, stejně jako odpovídající oprávněný zájem veřejnosti na přístupu k archivům, je nepochybně chráněna čl. 10 Úmluvy (viz výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 102).

181. Soud podotýká, že v rozsudku ve věci Times Newspapers Ltd (citovaném výše, bod 45) konstatoval, že „prostor pro uvážení přiznaný státům při hledání rovnováhy mezi konkurenčními právy bude pravděpodobně větší, pokud jde o zpravodajské archivy minulých událostí, spíše než o zpravodajství o aktuálním dění. Zejména povinnost tisku jednat v souladu se zásadami odpovědné žurnalistiky tím, že zajistí přesnost zveřejněných informací historicky významných, nikoli pomíjejících, bude pravděpodobně přísnější při neexistenci jakékoli naléhavosti při zveřejňování materiálů.“ Soud však zdůrazňuje, že tyto závěry musí být vykládány s náležitým ohledem na zvláštní kontext dotčené věci, která se týkala v digitálním novinovém archivu uložených článků, které byly kritizovány jako pomlouvačné a jejichž samotná přesnost byla zpochybněna. Krom toho má zásadní význam, aby byla Úmluva vykládána a uplatňována způsobem, který činí její práva praktickými a účinnými, nikoli teoretickými a iluzorními. Pokud by Soud nezachoval dynamický a evolutivní přístup, hrozilo by, že by se stal překážkou reformy nebo zlepšení (viz *mutatis mutandis* rozsudek velkého senátu ze dne 11. 7. 2002, Christine Goodwin proti Spojenému království, č. 28957/95, bod 74).

182. Pokud jde o archivy digitálního tisku, Soud již dříve zdůraznil význam jejich úlohy, která umožňuje veřejnosti seznámit se s aktuální historií a tisku, aby stejným způsobem plnil svůj úkol přispívat k utváření demokratického názoru (viz rozsudek ze dne 28. 6. 2018, M. L. a W. W. proti Německu, č. 60798/10 and 65599/10, body 101-102). Doporučení č. R (2000) 13 Výboru ministrů o evropské politice přístupu k archivům rovněž konstatuje, že archivy představují podstatný a nenahraditelný prvek kultury, který přispívá k zachování lidské paměti ... I v kontextu hanlivé publikace Soud rozhodl, že „úlohou soudních orgánů není podílet se na přepisování historie tím, že nařídí odstranit z veřejného prostoru všechny stopy publikací, které byly v minulosti pravomocnými soudními rozhodnutími shledány jako neoprávněné útoky na pověst jednotlivců“ (viz rozsudek ze dne 16. 7. 2013, Węgrzynowski a Smolczewski proti Polsku, 33846/07, bod 65).

183. Soud rovněž konstatuje, že v uplynulém desetiletí vznikl konsenzus ohledně významu tiskových archivů. Ve specifickém kontextu zpracování osobních údajů na úrovni Evropské unie tedy GDPR výslovně stanoví výjimku z práva na výmaz osobních údajů, pokud je zpracování údajů nezbytné pro výkon práva na svobodu projevu a informací [čl. 17 odst. 3 písm. a)]. Stejně jako směrnice 95/46/ES,

kteřá jí předcházela, GDPR ukládá členským státům EU, aby ve svých právních předpisech stanovily výjimky nebo odchylky pro zpracování prováděné pro účely žurnalistiky, pokud jsou nezbytné pro uvedení práva na ochranu osobních údajů do souladu se svobodou projevu a informací (čl. 85 odst. 2). Podle bodu 153 odůvodnění GDPR je třeba věnovat zvláštní pozornost zpracování osobních údajů „ve zpravodajských archivech a tiskových knihovnách“ ... Ve stejném duchu, v kontextu Rady Evropy, upřesňuje důvodová zpráva k Úmluvě ... že výjimky a omezení stanovené v čl. 11 této Úmluvy by se měly vztahovat „zejména na zpracování osobních údajů ... ve zpravodajských archivech a tiskových knihovnách“ (viz bod 62 výše).

184. Aby mohl tisk řádně plnit svůj úkol spočívající ve vytváření archivů, musí být schopen vytvářet a vést úplné záznamy. Soud má - stejně jako stěžovatel ... - za to, že vzhledem k tomu, že úlohou archivů je zajistit trvalou dostupnost informací, které byly v určitém okamžiku legálně zveřejněny, musí zůstat v zásadě autentické, spolehlivé a úplné.

185. „Hlavní zásadou přezkumu každé žádosti o odstranění nebo změnu celého archivovaného článku nebo jeho části, která přispívá k uchování paměti, by tedy měla být integrita archivů digitálního tisku, zejména pokud, jako v projednávané věci, nebyla nikdy zpochybněna legalita článku.

186. Konečně, i když svoboda projevu chráněná čl. 10 Úmluvy není absolutní, a to ani pokud jde o mediální pokrytí otázek veřejného zájmu, a s ohledem na všechny výše uvedené úvahy, má Soud za to, že vnitrostátní orgány musí být nicméně obzvláště obezřetné při posuzování žádostí, založených na respektování soukromého života, o odstranění nebo změnu elektronické verze archivovaného článku, jehož legalita nebyla v době jeho prvního zveřejnění zpochybněna. Takové žádosti vyžadují důkladné přezkoumání.

ii) Článek 8 a ochrana „práva být zapomenut“

187. Soud podotýká, že úvahy vnitrostátních soudů se v projednávané věci soustředily na „právo být zapomenut“ uplatňované doktorem G. Pojem „právo být zapomenut“ byl nicméně vykládán různými způsoby. V této souvislosti musí Soud z hlediska Úmluvy upřesnit rozsah nároků vyplývajících z tohoto „práva“ pro účely projednávané věci.

188. Soud na úvod opakuje, že pojem „soukromý život“ je širokým pojmem, který nepodléhá vyčerpávající definici (viz rozsudek velkého senátu ze dne 4. 12. 2008, S. a Marper proti Spojenému království, č. 30562/04 a 30566/04, bod 66). Kromě toho, že Soud v četných případech konstatoval, že právo na soukromý život podle čl. 8 zahrnuje fyzickou a psychickou integritu osoby, a může tedy zahrnovat více aspektů identity osoby, jako je identifikace podle pohlaví a sexuální orientace, jméno nebo prvky týkající se práva osoby na její podobiznu (viz rozsudek ve věci M. L. a W. W. proti Německu, citovaný výše, bod 86), Soud rovněž objasnil, že soukromý život zahrnuje činnosti profesní nebo obchodní povahy (viz rozsudek ze dne 16. 12. 1992, Niemietz proti Německu, č. 13710/88, bod 29) a právo na soukromý život mimo nežádoucí pozornost (viz rozsudek ze dne 24. 7. 2003, Smirnova proti Rusku, č. 46133/99 a 48183/99, bod 95). Článek 8 Úmluvy rovněž chrání právo na osobní rozvoj a právo navazovat a rozvíjet vztahy s jinými lidskými bytostmi a vnějším světem (viz výše uvedený rozsudek ve věci S. a Marper, bod 66). Existuje tedy zóna interakce člověka s ostatními, a to i ve veřejném kontextu, která může spadat do rozsahu „soukromého života“ (viz výše uvedený rozsudek ve věci Couderc a Hachette Filipacchi Associés, bod 83; rozsudek ze dne 25. 9. 2001, P. G. a J. H. proti Spojenému království, č. 44787/98, bod 56; a rozsudek ze dne 3. 9. 2015, Sõro proti Estonsku, č. 22588/08, bod 56).

189. S konkrétnějším odkazem na právo na respektování dobré pověsti Soud rozhodl, že dobrá pověst osoby, i když je tato osoba kritizována v rámci veřejné diskuse, je součástí její osobní identity a psychické integrity, a proto rovněž spadá do rozsahu jejího „soukromého života“ (viz nedávný

rozsudek velkého senátu ze dne 25. 9. 2018, Denisov proti Ukrajině, č. 76639/11, bod 97). Aby se však toto ustanovení mohlo uplatnit, musí útok na dobrou pověst osoby, stejně jako v jiných oblastech chráněných čl. 8, dosáhnout určité úrovně závažnosti a musí být proveden způsobem, který poškozují osobní požívání práva na respektování soukromého života. Tento požadavek se týká jak společenské, tak profesní pověsti. Stejně tak se nelze dovolávat čl. 8 za účelem stížnosti na ztrátu dobré pověsti, která je předvídatelným důsledkem vlastního jednání, jako je spáchání trestného činu. Toto pravidlo není omezeno na poškození dobré pověsti, ale bylo rozšířeno na širší zásadu, podle níž se nelze dovolávat žádného osobního, sociálního, psychického a hospodářského utrpení, které by mohlo být předvídatelným následkem spáchání trestného činu, aby nebylo možné si stěžovat, že odsouzení za trestný čin samo o sobě představuje zásah do práva na respektování „soukromého života“. Tato rozšířená zásada by se měla vztahovat nejen na trestné činy, ale také na jiná pochybení, která s sebou nesou určitou míru právní odpovědnosti s předvídatelnými negativními dopady na „soukromý život“ (tamtéž, bod 98 a 112).

190. Soud dále opakuje, že pokud došlo ke shromažďování údajů o konkrétní osobě, zpracování nebo použití osobních údajů nebo zveřejnění dotyčných materiálů způsobem nebo v míře přesahující běžně předvídatelnou míru, vyvstávají otázky soukromého života. Soud uznal, že ochrana osobních údajů má zásadní význam pro to, aby osoba mohla využívat svého práva na respektování soukromého a rodinného života, jak je zaručeno čl. 8 Úmluvy (viz rozsudek velkého senátu ze dne 27. 6. 2017, Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy proti Finsku, č. 931/13, body 136–137). Soud rovněž rozhodl, že čl. 8 Úmluvy stanoví právo na formu informačního sebeurčení, které jednotlivcům umožňuje dovolávat se svého práva na soukromí, pokud jde o údaje, které jsou, byť neutrální, shromažďovány, zpracovávány a šířeny kolektivně a v takové formě nebo způsobem, že mohou být uplatněna jejich práva podle čl. 8 (tamtéž, bod 137).

191. S rozvojem technologií a komunikačních nástrojů se již řadu let stále větší počet osob snaží chránit své zájmy v rámci takzvaného „práva být zapomenut“. To je založeno na zájmu jednotlivce dosáhnout výmazu, změny nebo omezení přístupu k dřívějším informacím, které ovlivňují způsob, jakým je v současnosti vnímán. Snahou o to, aby tyto informace zmizely, se dotyčné osoby chtějí vyhnout tomu, aby byly donekonečna konfrontovány se svými dřívějšími činy nebo veřejnými prohlášeními v různých souvislostech, jako je například hledání zaměstnání a obchodní vztahy.

192. Je zřejmé, že osobní informace, které jsou zveřejňovány a jsou již nějakou dobu dostupné na internetu, mohou mít dalekosáhlý negativní dopad na to, jak je dotčená osoba vnímána veřejným míněním. Existuje rovněž riziko dalších škodlivých účinků: zaprvé shromažďování informací, které může vést k vytvoření profilu dotčené osoby [v této souvislosti viz také doporučení Rec(2012)3 Výboru ministrů členským státům o ochraně lidských práv s ohledem na vyhledávače ... a rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. 5. 2014, C-131/12, ve věci Google Spain], a zadruhé, pokud informace není zasazena do kontextu, může to znamenat, že jednotlivec, který nahlíží do článku na internetu o jiné osobě, získá fragmentovaný a zkreslený obraz skutečnosti. Navíc, bez ohledu na skutečnou četnost vyhledávání spojeného s konkrétním jménem, dalším možným důsledkem on-line zveřejňování informací týkajících se určité osoby je neustálá hrozba a z ní vyplývající strach, že tato osoba bude kdykoli znovu nečekaně konfrontována se svou minulostí.

193. V této souvislosti se Soud zabývá otázkou, zda čl. 8 poskytuje ochranu proti těmto negativním účinkům, a pokud ano, v jakém rozsahu.

194. V tomto ohledu je třeba úvodem poznamenat, že pojem „právo být zapomenut“ má mnoho aspektů, že je stále ve vývoji a že jeho uplatňování v praxi již získalo řadu rozlišovacích znaků. Především „právo být zapomenut“, definované jako aspekt práva na respektování soukromého života, se poprvé objevilo ve vnitrostátní soudní praxi v souvislosti s šířením již dříve zveřejněných informací soudní povahy tiskem, kdy se osoba domáhající se „práva být zapomenut“ v podstatě snažila

dosáhnout rozsudku proti osobě, která informace opětovně zveřejnila. Zdá se, že v projednávané věci odvolací soud v Lutychu použil kritéria dříve stanovená ve vnitrostátní judikatuře týkající se tohoto aspektu „práva být zapomenut“ ... Soud, aniž by výslovně odkázal na toto pojetí „práva“, dříve rozhodl, že po uplynutí určité doby, a zejména tehdy, když se odsouzený blížil ke konci svého trestu nebo, ještě spíše, když byl pravomocně propuštěn, měl tento odsouzený zájem na tom, aby již nebyl konfrontován se svými minulými činy s cílem znovu se začlenit do společnosti. Doba, která uplynula mezi odsouzením, propuštěním a opětovnou publikací, byla rozhodujícím faktorem při zkoumání Soudu (viz rozsudek ze dne 7. 12. 2006, Österreichischer Rundfunk proti Rakousku, č. 35841/02, body 68-69; a nedávno rozsudek ze dne 26. 4. 2022, Mediengruppe Österreich GmbH proti Rakousku, č. 37713/18, body 68-70).

195. Následně se ve vnitrostátní soudní praxi objevil nový aspekt tohoto „práva být zapomenut“ v souvislosti s digitalizací zpravodajských článků, což vedlo k jejich rozsáhlému šíření na internetových stránkách dotyčných novin. Účinek tohoto šíření byl současně umocněn indexací internetových stránek vyhledávači. V soudní praxi se tento aspekt, známý jako „právo být zapomenut on-line“, týkal žádostí o odstranění nebo změnu údajů dostupných na internetu nebo o omezení přístupu k těmto údajům, které směřovaly proti vydavatelům zpráv nebo provozovatelům vyhledávačů. V takových případech nejde o znovuobjevení informací, ale spíše o jejich trvalou dostupnost on-line. Současná debata o tomto aspektu „práva být zapomenut“ byla nepochybně posílena rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. 5. 2014, C-131/12, ve věci Google Spain, který se týkal žádosti, aby provozovatel vyhledávače odstranil ze seznamu výsledků odkazy na webové stránky španělského deníku.

196. V tomto novém kontextu nacházejí vnitrostátní soudy a orgány vedle práva na respektování soukromého života podporu v právu na ochranu osobních údajů, které se v některých právních systémech stalo samostatným právem ... Podle jiného přístupu může být ve specifickém případě žádostí adresovaných vydavatelům zpráv o změnu článků v tisku „právo být zapomenut“ založeno pouze na ochraně osobnostního práva, které je tak třeba odlišit od práva na informační sebeurčení, přičemž toto právo je spojeno s ochranou osobních údajů ... Belgické vnitrostátní soudy zkoumající projednávanou věc nezaložily „právo být zapomenut on-line“ na evropských nebo vnitrostátních ustanoveních týkajících se ochrany osobních údajů (viz zejména bod 37 výše).

197. Soud přezkoumal pouze několik případů týkajících se žádostí o odstranění nebo změnu zpravodajských článků uložených v digitálních archivech. V těchto případech, vznesených na základě čl. 8 Úmluvy, Soud definoval zájmy stěžovatelů jako zájmy týkající se ochrany jejich dobré pověsti, přičemž pojem „práva být zapomenut“ byl zmíněn teprve nedávno ... Při každé příležitosti měl Soud za to, že vnitrostátní soudy tím, že zamítly žádosti stěžovatelů, dosáhly spravedlivé rovnováhy mezi svobodou projevu a právem veřejnosti na přístup k informacím na straně jedné a právem stěžovatelů na ochranu jejich dobré pověsti na straně druhé.

a) Ve výše citované věci *Węgrzynowski a Smolczewski* si dva advokáti stěžovali, že novinový článek, který poškozuje jejich dobrou pověst, je nadále přístupný veřejnosti na internetových stránkách novin. Advokáti požadovali odstranění článku, který tvrdil, že vydělali jmění tím, že pomáhali politikům při pochybných obchodních transakcích. Polské soudy, které rozhodly o dřívější žalobě pro pomluvu, měly za to, že dotčený článek je založen na nedostatečných informacích a porušuje práva dotčených osob. V tomto rozsudku Soud zejména rozhodl, že internet, který je informačním a komunikačním nástrojem zvláště odlišným od tištěných médií a slouží miliardám uživatelů na celém světě, nepodléhá a potenciálně nikdy nebude podléhat stejným předpisům a kontrole. Politiky upravující rozmnožování materiálů z tištěných médií a internetu se proto mohou lišit. Pravidla týkající se internetových médií nesporně musela být přizpůsobena specifickým vlastnostem technologie, aby byla zajištěna ochrana a podpora dotčených práv a svobod.

b) Věc Fuchsmann proti Německu (rozsudek ze dne 19. 10. 2017, Fuchsmann proti Německu, č. 71233/13) se týkala toho, že německé soudy zamítly žalobu podanou v červenci 2002 stěžovatelem – mezinárodním podnikatelem – na zdržení se určitých výroků, které o něm byly zveřejněny v červnu 2001 v článku v internetovém vydání New York Times, v němž byl obviněn z účasti na pašování zlata a zpronevěře a z napojení na ruský organizovaný zločin. Soud se ztotožnil se závěry německých soudů a konstatoval, že dotčený článek přispěl k debatě ve veřejném zájmu; že o článek byl značný zájem, neboť stěžovatel byl německým podnikatelem mezinárodně působícím v oblasti médií; že článek měl dostatečný skutkový základ; že novinář plně plnil své novinářské povinnosti a odpovědnost; že článek byl prost polemických výroků a narážek; že šířené informace se týkaly především profesního života stěžovatele; a že dopady článku v Německu byly omezené.

c) Výše uvedená věc M. L. a W. W. proti Německu se týkala odmítnutí Spolkového soudního dvora nařídít třem různým mediálním organizacím anonymizaci tiskových souborů týkajících se odsouzení stěžovatelů za vraždu známého herce, v nichž byli stěžovatelé uvedeni celými jmény. Při konstatování, že ve vztahu ke stěžovatelům nedošlo k porušení čl. 8 Úmluvy, vzal Soud v úvahu následující aspekty: skutečnost, že v době podání žádostí stěžovatelů o anonymizaci napadené zprávy přispívaly nadále k debatě ve veřejném zájmu; skutečnost, že stěžovatelé nebyli pouze soukromými osobami, které by veřejnost neznala; jednání stěžovatelů vůči médiím, na něž se po svém odsouzení obrátili za účelem obnovení řízení; skutečnost, že zprávy podávaly fakta objektivně a bez úmyslu prezentovat stěžovatele znevažujícím způsobem nebo poškodit jejich pověst; a omezená přístupnost informací.

198. Teprve nedávno přezkoumal Soud ve stížnosti podané na základě čl. 10 Úmluvy řízení týkající se odstranění indexace článku zveřejněného internetovým deníkem. Ve výše uvedeném rozsudku ve věci Biancardi byl stěžovatel, bývalý šéfredaktor internetového deníku, podle občanského práva činěn odpovědným za to, že na internetových stránkách svého deníku ponechal článek z roku 2008, který informoval o rvačce v restauraci a uváděl podrobnosti o trestním řízení zahájeném v této souvislosti. Soud konstatoval, že k odstranění indexace dokumentů mohou být povinni nejen poskytovatelé internetového vyhledávače, ale i správci novinových nebo novinářských archivů přístupných prostřednictvím internetu, jako byl stěžovatel. Soud konstatoval, že došlo k zásahu do práva stěžovatele na rozšiřování informací, zaručeného Úmluvou, ale že tento zásah sledoval legitimní cíl, a sice ochranu dobré pověsti majitele restaurace, a byl nezbytný. Při tomto závěru vzal v úvahu následující kritéria: dobu, po kterou byl článek uchováván na internetu, citlivost údajů a závažnost uložené sankce. Rozhodl tedy, že nedošlo k porušení svobody projevu stěžovatele, a to tím spíše, že ve skutečnosti nebyl žádán, aby článek z internetové stránky odstranil.

199. Z hlediska Úmluvy je tak „právo být zapomenut on-line“ spojeno s čl. 8, a to konkrétněji s právem na respektování dobré pověsti bez ohledu na to, jaká opatření jsou za tímto účelem navrhována (odstranění nebo změna novinového článku v on-line archivu nebo omezení přístupu k článku prostřednictvím odstranění indexace zpravodajským médiem). Podle názoru Soudu právo být zapomenut nepředstavuje samostatné právo chráněné Úmluvou a v rozsahu, v němž se na něj vztahuje čl. 8, se může týkat pouze určitých situací a informací. Soud každopádně dosud nepotvrdil žádné opatření, které by odstranilo nebo změnilo informace legálně zveřejněné pro novinářské účely a archivované na internetových stránkách zpravodajského média.

iii) Kritéria uplatňovaná Soudem

200. Otázkou, kterou se Soud musí v projednávané věci zabývat, je, zda rozhodnutí belgických soudů, kterými bylo stěžovateli nařízeno anonymizovat elektronickou verzi napadeného článku na internetových stránkách deníku Le Soir z důvodu „práva být zapomenut“, představovala porušení svobody projevu podle čl. 10 Úmluvy. V této souvislosti bude muset určit, zda bylo rozhodnutí o anonymizaci založeno na relevantním a dostatečném odůvodnění za konkrétních okolností

projednávané věci, a zejména zda bylo přiměřené sledovanému legitimnímu cíli.

201. Poté, co se Soud zabýval četnými stížnostmi, v nichž měl zkoumat spravedlivou rovnováhu mezi svobodou projevu a různými aspekty práva na respektování soukromého života ve věcech týkajících se prvotního zveřejnění, rozvinul rozsáhlou judikaturu v této oblasti a stanovil kritéria týkající se vyváženosti těchto práv a prostoru pro uvážení smluvních států v této souvislosti. Ve výše uvedeném rozsudku ve věci Couderc a Hachette Filipacchi Associés ... shrnul Soud podle čl. 10 Úmluvy obecné zásady v tomto ohledu následovně:

„90. Volba prostředků vyjmenovaných k zajištění dodržování čl. 8 Úmluvy v oblasti vztahů jednotlivců mezi sebou je v zásadě záležitostí, která spadá do prostoru pro uvážení smluvních států, ať jsou závazky státu kladné nebo záporné ... Stejně tak podle čl. 10 Úmluvy mají smluvní státy určitý prostor pro uvážení při posuzování, zda a do jaké míry je nutný zásah do svobody projevu chráněné tímto ustanovením ... Tento prostor pro uvážení však jde ruku v ruce s evropským dohledem, který zahrnuje jak právní předpisy, tak rozhodnutí, která je uplatňují, a to i ta, která jsou vydána nezávislým soudem. Při výkonu své kontrolní funkce není úkolem Soudu nahrazovat vnitrostátní soudy, ale spíše přezkoumat, s ohledem na věc jako celek, zda rozhodnutí, která přijaly na základě své posuzovací pravomoci, jsou slučitelná s dovolávanými ustanoveními Úmluvy ...

91. V případech, které vyžadují, aby právo na respektování soukromého života bylo v rovnováze s právem na svobodu projevu, má Soud za to, že výsledek stížnosti by se teoreticky neměl lišit podle toho, zda byla podána k Soudu podle čl. 8 Úmluvy osobou, která byla předmětem tiskového článku, nebo podle čl. 10 vydavatelem. Tato práva si totiž v zásadě zasluhují stejné respektování ... Prostor pro uvážení by tedy měl být v obou případech teoreticky stejný.

92. Podle ustálené judikatury Soudu kritérium „nezbytnosti v demokratické společnosti“ vyžaduje, aby Soud určil, zda vytýkaný zásah odpovídal „naléhavé společenské potřebě“, zda byl přiměřený sledovanému legitimnímu cíli a zda důvody, které vnitrostátní orgány uvedly k jeho odůvodnění, jsou relevantní a dostatečné ... Prostor pro uvážení ponechaný vnitrostátním orgánům při posuzování, zda taková „potřeba“ existuje a jaká opatření je třeba přijmout k jejímu řešení, však není neomezený, ale jde ruku v ruce s evropským dohledem Soudu, jehož úkolem je s konečnou platností rozhodnout o slučitelnosti omezení se svobodou projevu, jak je chráněna čl. 10. Pokud vnitrostátní orgány provedly zvážení v souladu s kritérii stanovenými judikaturou Soudu, ten by vyžadoval silné důvody k nahrazení názoru vnitrostátních soudů svým ...“

202. Vystává však otázka, zda s ohledem na specifickou povahu projednávané věci, která spočívá v tom, že se týká elektronické archivované verze článku, a nikoli původní verze, je třeba upravit kritéria, která Soud dosud použil k vyřešení konfliktu mezi příslušnými právy vyplývajícími z čl. 10 a 8 Úmluvy.

203. V tomto ohledu senát při potvrzení stanoviska belgických soudů a konstatování, že v projednávané věci nedošlo k porušení svobody projevu stěžovatele, odkázal na stanovená kritéria zkoumaná ve věcech týkajících se prvotního zveřejnění, jak byla shrnuta ve výše uvedeném rozsudku Axel Springer AG ... Jedná se o: příspěvek k diskusi ve věci veřejného zájmu; známost dotyčné osoby; předmět zpravodajské zprávy; předchozí chování dotyčné osoby; způsob, jakým byla informace získána, a její pravdivost; obsah, formu a důsledky zveřejnění; a přísnost opatření uloženého stěžovateli. Stejná kritéria byla Soudem zohledněna v předchozích věcech týkajících se žádostí o změnu obsahu uloženého v archivu digitálního tisku (viz výše uvedené rozsudky Fuchsman, bod 34, a M. L. a W. W. proti Německu, bod 96).

204. Naproti tomu v nedávné věci Biancardi (rozsudek ze dne 25. 11. 2021, Biancardi proti Itálii, č. 77419/16, body 57–71), která se týkala žádosti, aby majitel internetového deníku provedl de-indexaci článku, Soud konstatoval, že při zvažování dotčených práv je třeba vzít v úvahu nový soubor kritérií, a to dobu, po kterou byl článek uchovávan na internetu, citlivost údajů a závažnost uložené sankce.

205. Velký senát má za to, že jeho posouzení by mělo zohlednit odlišný kontext projednávané věci ve

srovnání s věcmi týkajícími se prvotního zveřejnění. S ohledem na výše uvedené obecné zásady a zejména na nutnost zachovat integritu archivů tisku, jakož i do určité míry na praxi soudů v členských státech Rady Evropy ... má Soud za to, že vyvažování těchto různých práv stejné hodnoty, které má být provedeno v rámci žádosti o změnu žurnalistického obsahu archivovaného on-line, by mělo zohlednit následující kritéria: i) povahu archivovaných informací; ii) dobu, která uplynula od událostí a od prvotního a on-line zveřejnění; iii) současný zájem o informace; iv) skutečnost, zda je osoba, která uplatňuje právo být zapomenut, obecně známá, a její chování po zveřejněných událostech; v) negativní dopady pokračující dostupnosti informací on-line; vi) míru přístupnosti informací v digitálních archivech; a vii) dopad opatření na svobodu projevu a konkrétněji na svobodu tisku.

206. Ve většině případů bude třeba současně zohlednit několik kritérií, aby bylo možné určit ochranu, která má být poskytnuta soukromému životu, je-li postaven proti ostatním dotčeným zájmům a proti prostředkům použitým k provedení této ochrany v konkrétním případě (pokud jde o tyto prostředky, viz bod 241 níže). Ochranu soukromého života v rámci uplatnění nároku být zapomenut tak nelze posuzovat odděleně od prostředků, kterými byla v praxi prováděna. Z tohoto pohledu jde o zvážení s cílem zjistit, zda s ohledem na příslušnou váhu protichůdných zájmů a rozsah prostředků použitých v konkrétním případě byla váha přisuzovaná buď „právu být zapomenut“ prostřednictvím práva na respektování soukromého života, nebo svobodě projevu, nadměrná, či nikoliv.

207. V této souvislosti Soud podotýká, že ve výše uvedeném rozsudku M. L. a W. W. proti Německu ... v souladu s rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. 5. 2014, C-131/12, ve věci Google Spain a následnými rozsudky týkajícími se deindexace vyhledávači - konstatoval následující:

„[...] informace o stěžovatelích, které mají v držení dotyčné sdělovací prostředky, mohou uživatelé internetu snadno nalézt především díky vyhledávačům. Prvotní zásah do práva stěžovatelů na respektování jejich soukromého života nicméně vyplýval z rozhodnutí sdělovacích prostředků tyto informace zveřejnit a zejména je ponechat k dispozici na svých internetových stránkách, a to i bez úmyslu upoutat pozornost veřejnosti; existence vyhledávačů rozsah zásahu pouze umocňovala. Z důvodu tohoto umocňujícího účinku na šíření informací a povahy činnosti, která je základem pro zveřejnění informací o dotyčné osobě, se však povinnosti vyhledávačů vůči jednotlivci, který je předmětem informací, mohou lišit od povinností subjektu, který informaci původně zveřejnil. V důsledku toho může vyvážení dotčených zájmů vést k různým výsledkům v závislosti na tom, zda se žádost o výmaz týká původního vydavatele informací, jehož činnost je obecně jádrem toho, co má svoboda projevu chránit, nebo vyhledávače, jehož hlavním zájmem není zveřejňovat původní informace o dotyčné osobě, ale zejména usnadnit identifikaci veškerých dostupných informací o této osobě a vytvořit její profil ...“

208. Subjekty údajů navíc nejsou povinny kontaktovat původní internetovou stránku, a to ani předem, ani současně, za účelem výkonu svých práv ve vztahu k vyhledávačům, neboť se jedná o dvě různé formy zpracování, z nichž každá má své vlastní důvody oprávněnosti a různé dopady na práva a zájmy jednotlivce (viz v tomto ohledu rovněž Pokyny k provedení rozsudku Google Spain přijaté dne 26. listopadu 2014 pracovní skupinou „Článek 29“ ...). Stejně tak nelze přezkum žaloby proti vydavateli zpravodajské internetové stránky podmiňovat předchozí žádostí o vyřazení. Podle názoru Soudu si toto rozlišení mezi činnostmi provozovatelů vyhledávačů a činnostmi vydavatelů zpravodajství zachovává svůj význam, pokud Soud zkoumá případný zásah do svobody projevu, včetně práva veřejnosti na informace, na základě žaloby uplatňující právo být zapomenut.

209. Soud má konečně za to, že nelze opomenout omezující účinek na svobodu tisku, který vyplývá z povinnosti vydavatele anonymizovat článek, který byl původně publikován legálním způsobem (viz rovněž stanovisko vedlejších účastníků řízení - bod 165 in fine výše). Povinnost přezkoumat v pozdější fázi legalitu pokračující on-line dostupnosti článku na základě žádosti osoby, která tvrdí, že je obětí dané situace - což je povinnost, která předpokládá zvážení všech dotčených zájmů - s sebou

nese riziko, že tisk v budoucnu upustí od uchovávání zpráv ve svých on-line archivech nebo že vynechá individualizované prvky v článcích, které mohou být předmětem takové žádosti (viz rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, citovaný výše, bod 104). Poskytovatelé obsahu jsou nicméně povinni posoudit a zvážit zájmy z hlediska svobody projevu a respektování soukromého života pouze tehdy, pokud o to dotčená osoba výslovně požádá.

210. Soud v této souvislosti opakuje, že aby mohl být použit čl. 8 Úmluvy, musí útok na dobrou pověst osoby dosáhnout určitého stupně závažnosti (viz bod 189 výše). Pokud tedy dotyčná osoba podá takovou žádost, musí řádně doložit závažnost útoku vyplývající z pokračující dostupnosti archivovaného článku na internetu ...

211. Z toho vyplývá, že i když v rámci vyvažování práva na svobodu projevu a práva na respektování soukromého života musí být tato dvě práva považována za rovnocenná, nevyplývá z toho, že kritéria, která je třeba použít při provádění tohoto výkonu, mají všechna stejnou váhu. V této souvislosti je totiž třeba dodržet zásadu zachování celistvosti tiskových archivů, která předpokládá, že změna a *a fortiori* odstranění archivovaného obsahu budou omezeny na to, co je nezbytně nutné, aby se zabránilo případnému odrazujícímu účinku, který by taková opatření mohla mít na plnění úkolu tisku spočívajícího v předávání informací a udržování archivů. Při uplatňování výše uvedených kritérií je tedy třeba věnovat zvláštní pozornost řádnému vyvážení jednak zájmů jednotlivců, kteří žádají o změnu nebo odstranění článku, který se jich týká, v tiskových archivech, a jednak dopadu takových žádostí na dotyčná zpravodajská vydavatelství a případně také na výše popsané fungování tisku.

c) Použití na projednávanou věc

212. Soud úvodem konstatuje, že odvolací soud v Lutychu založil své rozhodnutí nařizující anonymizaci článku v on-line archivu na následujících kritériích: skutečnosti musely být v první řadě zveřejněny legálně a musely mít soudní povahu; na jejich zveřejnění nemohl existovat současný zájem; skutečnosti nemohly mít historický význam; mezi oběma zveřejněními musela uplynout určitá doba; a dotčená osoba nemohla být veřejnou osobou, musela mít zájem na opětovném začlenění se do společnosti a musela „splatit svůj dluh“ ...

213. Soud nyní musí s ohledem na prostor pro uvážení ponechaný vnitrostátním orgánům při řešení konfliktu mezi čl. 8 a čl. 10 Úmluvy zkoumat, zda posouzení provedené odvolacím soudem v Lutychu bylo v souladu s posouzením vyplývajícím z výše uvedených kritérií (viz bod 205), při jejichž použití musí být rovněž zohledněny zvláštnosti případů týkajících se změny legálních novinových článků v on-line archivu z důvodu „práva být zapomenut“. Pokud by tomu tak bylo, vyžadoval by Soud pádné důvody k nahrazení názoru odvolacího soudu svým vlastním (viz bod 201 výše).

i) Povaha archivovaných informací

214. Pokud jde o povahu dotčených informací, Soud má za to, že je třeba nejprve ověřit, zda se tyto informace týkají soukromého, profesního nebo veřejného života dotčené osoby a zda mají sociální dopad, nebo zda naopak spadají do intimní sféry soukromého života, a jsou tedy zvláště citlivé. (...)

216. Soud rovněž opakuje, že přístup k pokrytí daného tématu je otázkou novinářské svobody a že čl. 10 Úmluvy ponechává na novinářích, aby rozhodli, jaké podrobnosti mají být zveřejněny, aby byla zajištěna důvěryhodnost článku, za předpokladu, že rozhodnutí, která v tomto ohledu činí, jsou založena na etických pravidlech a kodexech chování jejich povolání (viz výše citovaný rozsudek ve věci Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy, bod 186; a výše citovaný rozsudek ve věci M. L. a W. W. proti Německu, bod 105; viz rovněž doporučení Rec(2003)13 Výboru ministrů o poskytování informací prostřednictvím sdělovacích prostředků v souvislosti s trestním řízením ...). V každém případě, pokud jde o články v tisku týkající se trestního řízení, je uvedení individualizovaných

informací, jako je celé jméno dotyčné osoby, důležitým aspektem (viz výše citovaný rozsudek ve věci Fuchsmann, bod 37) a samo o sobě nevyvolává problém ve smyslu Úmluvy, ačkoliv jméno osoby spadá do osobní sféry chráněné čl. 8 (viz výše citovaný rozsudek S. a Marper, bod 66). To platí jak v okamžiku prvotního zveřejnění, tak v okamžiku zápisu do on-line archivů.

217. V projednávaném případě dotčený článek pojednával o řadě dopravních nehod, k nimž došlo v roce 1994 během několika dnů, mezi něž patřila nehoda způsobená G. Článek uváděl celé jméno G. a popisoval okolnosti nehody. Soud má za to, že ačkoli se článek netýkal probíhajícího trestního vyšetřování nebo odsouzení za trestný čin, nepochybně se týkal skutečností, které následně vedly k takovému odsouzení. Souhlasí tedy s konstatováním odvolacího soudu v Lutychu, který konstatoval, že skutkové okolnosti, o nichž se pojednává, mají soudní povahu ...

218. Soud má za to, že soudní povaha dotčených informací vyvolává mimo jiné otázku povahy a závažnosti trestného činu, který byl předmětem původního článku. Toto kritérium již Soud použil ve své judikatuře, stejně jako další soudy v Evropě při zkoumání podobných případů ...

219. V projednávané věci Soud uvádí, že dotčený článek obsahoval řadu krátkých zpravodajských informací, které stručně a objektivně informovaly o prokázaných událostech, a že G. v žádné fázi vnitrostátního řízení netvrdil, že by dotčené informace měly být aktualizovány nebo opraveny. Podle Soudu však popsane skutečnosti, i když jsou tragické, nespádají do kategorie trestných činů, jejichž význam je vzhledem k jejich závažnosti neměnný plynutím času. Je třeba rovněž uvést, že události, které vedly k odsouzení G., nebyly s výjimkou dotčeného článku předmětem žádného mediálního zpravodajství a že věc nevyvolala širokou publicitu ani v době událostí, o nichž se referovalo, ani v době, kdy byla archivovaná verze článku zveřejněna na internetu ... Tento poslední faktor byl rovněž zohledněn odvolacím soudem v Lutychu v rámci jeho posouzení ...

ii) Doba uplynulá od událostí a od prvotního a on-line zveřejnění

220. Podle názoru Soudu je relevantnost informace často úzce spjata s její aktuálností. Na rozdíl od toho, co tvrdí stěžovatel ... má za to, že běh značně dlouhé doby má vliv na otázku, zda má mít osoba „právo být zapomenuta“. Jak poznamenává vláda, běh času od prvotního zveřejnění je jedním z kritérií zdůrazněných vnitrostátními soudy v Evropě ve věcech týkajících se stejné otázky ...

221. V projednávané věci byl sporný článek, který byl zveřejněn v roce 1994, v roce 2008 umístěn na internet do archivu deníku Le Soir. Čas byl relevantním faktorem pro posouzení odvolacího soudu v Lutychu. Tento soud uvedl, že mezi prvním zveřejněním článku a první žádostí o anonymizaci uplynula značná doba (šestnáct let), celkem tedy v době vyhlášení jeho rozsudku uplynulo přibližně dvacet let (viz bod 29 výše). Za těchto okolností má Soud za to, že G., který byl rehabilitován v roce 2006, měl po celé této době oprávněný zájem na tom, aby mu bylo umožněno opětovné začlenění do společnosti, aniž by mu byla trvale připomínána jeho minulost.

iii) Současný zájem o informace

222. V souvislosti s výše uvedenými úvahami týkajícími se úlohy tisku při vytváření a udržování archivů je třeba dále ověřit, zda dotčený článek nadále přispívá k diskusi o věcech veřejného zájmu, zda nabyl nějakého historického, výzkumného nebo statistického významu (viz výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 99 ...) a zda je nadále relevantní pro účely zasazení nedávných událostí do kontextu, aby jim bylo lépe porozuměno. Toto posouzení je třeba provést z pohledu okamžiku, kdy dotčená osoba podá žádost týkající se „práva být zapomenut“.

223. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že pokud jde o původní zveřejnění, Soud podle ustálené judikatury k čl. 10 odst. 2 Úmluvy ponechává jen malý prostor pro omezení svobody

projevu, jedná-li se o věc veřejného zájmu. Prostor pro uvážení států je omezen, jedná-li se o debatu ve věci veřejného zájmu ... Podle judikatury Soudu se veřejný zájem týká záležitostí, které zasahují veřejnost do té míry, že se o ně může oprávněně zajímat, které upoutávají její pozornost nebo které se jí ve značné míře dotýkají, zejména pokud ovlivňují blahobyt občanů nebo život společnosti. Tak je tomu i v případech záležitostí, které mohou vyvolat značnou polemiku, které se týkají důležité společenské otázky nebo které zahrnují problém, o kterém by veřejnost měla zájem být informována. Veřejný zájem však nelze redukovat na zájem veřejnosti po informacích o soukromém životě druhých nebo na senzacechtivost čtenáře nebo dokonce voyeurství (viz výše citovaný rozsudek ve věci Couderc a Hachette Filipacchi Associés, body 101 a 103, jakož i odkazy v něm uvedené). Z tohoto pohledu může příspěvek článku do diskuse o veřejném zájmu přetrvávat v čase, ať už kvůli samotné informaci, nebo kvůli novým faktorům, které se objevily po zveřejnění, například následnému vývoji původního soudního řízení.

224. Vzhledem ke specifické povaze digitálních tiskových archivů, které se týkají informací, jež mají jen zřídka aktuální význam, však jejich současný příspěvek k debatě ve veřejném zájmu není ve většině případů rozhodující. Pokud k takové debatě nepřispívají, je třeba rovněž ověřit, zda jsou archivované informace zajímavé pro některý z dalších výše uvedených účelů, například pro historické nebo vědecké účely.

225. V projednávané věci měl odvolací soud v Lutychu za to, že dvacet let po událostech totožnost osoby, která není veřejně známou osobou, nic nepřidávala veřejnému zájmu článku, který pouze statisticky přispěl k veřejné debatě o bezpečnosti silničního provozu. Podle názoru odvolacího soudu události, o nichž článek pojednává, zjevně neměly ani historický význam, jelikož se článek týkal nevýjimečné - byť tragické - krátké zpravodajské zprávy, o níž se netvrdilo, a tím méně prokazovalo, že byla zdrojem zvláštního zájmu veřejnosti ... Soud nevidí žádný důvod, proč by v tomto ohledu měl zpochybňovat řádně odůvodněné posouzení vnitrostátního soudu.

iv) Zda osoba uplatňující právo být zapomenuta je obecně známá a její chování po událostech

226. Úloha nebo funkce osoby, která je předmětem zprávy nebo fotografie, zpravidla představuje další důležité kritérium, které je třeba vzít v úvahu při zvažování práv zaručených čl. 8 a 10 Úmluvy [viz výše uvedené rozsudky Von Hannover (č. 2), bod 110; a Axel Springer AG, bod 91]. Rozsah, v jakém má jednotlivec veřejný profil nebo je obecně známý, ovlivňuje ochranu, která může být poskytnuta jeho soukromému životu. Soud tak při mnoha příležitostech připustil, že veřejnost měla právo být informována o určitých aspektech soukromého života veřejně činných osob. Toto kritérium, použitelné v případě nově zveřejněných materiálů, je relevantní i v kontextu archivů digitálního tisku (viz výše uvedený rozsudek ve věci M. L. a W. W. proti Německu, bod 106).

227. Otázka, zda je dotyčná osoba veřejně známá, by měla být zkoumána s ohledem na okolnosti případu a z hlediska doby, kdy je podána žádost o uplatnění „práva být zapomenut“. Veřejný profil dotyčné osoby může předcházet skutečností uvedeným v napadeném článku nebo může být jejich současníkem. „Veřejný profil“ dotyčné osoby se sice může časem utlumovat, ale může se také později z různých důvodů vracet na výsluní pozornosti.

228. Chování dotyčné osoby od událostí, které byly předmětem původního článku, může v některých situacích rovněž odůvodnit odmítnutí žádosti o „právo být zapomenut“ (viz výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 108). Naopak skutečnost, že se osoba nebude dostávat do středu pozornosti sdělovacích prostředků, může převážet ve prospěch ochrany její dobré pověsti.

229. V projednávané věci odvolací soud v Lutychu konstatoval, že G. nezastával žádnou veřejnou funkci. Na rozdíl od argumentu, který stěžovatel uplatnil před Soudem ... měl odvolací soud za to, že

pouhá skutečnost, že G. byl lékařem, v žádném smyslu neodůvodňovala jeho pokračující identifikaci v on-line článku přibližně dvacet let po událostech ... Soud zde konstatuje, že G. byl osobou, kterou široká veřejnost neznala jak v době událostí, tak v době jeho žádosti o anonymizaci (viz naopak výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 106). Příklad navíc nepřitahoval širokou publicitu ani v době událostí, o nichž se psalo, ani v době, kdy byla archivovaná verze článku zveřejněna na internetu.

230. Soud dále konstatuje, že vnitrostátní soudy se výslovně nevyjádřily k otázce chování G. po událostech. Nic také nenasvědčuje tomu, že by G. navázal kontakt s médii za účelem zveřejnění své situace, ať už v době, kdy se článek poprvé objevil v roce 1994, nebo v roce 2008, kdy byl zveřejněn na internetu (viz naopak výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 108-109). Naopak, všechny kroky, které podnikl, svědčí o vůli zůstat mimo pozornost médií (viz body 15 a 21 *in fine* výše).

v) Negativní dopady pokračující dostupnosti informací na internetu

231. Jak bylo uvedeno výše, v případech týkajících se ochrany společenské nebo profesní pověsti osoby podle čl. 8 Úmluvy Soud rozhodl, že zásah do dobré pověsti osoby musí dosáhnout určitého stupně závažnosti a musí být proveden způsobem, který poškozují osobní požívání práva na respektování soukromého života (viz bod 189 výše). V tomto ohledu bere na vědomí tvrzení stěžovatele, podle kterého omezení přístupu k informacím, na které má veřejnost právo z důvodu veřejného zájmu, musí být odůvodněno zvláště naléhavými důvody, a jeho tvrzení, podle kterého každá osoba, která si přeje omezit tento přístup, musí prokázat skutečnou existenci značné újmy, zejména pokud má informace veřejnou povahu ...

232. Podle Soudu jsou tyto úvahy relevantní v projednávané věci, která se týká anonymizace obsahu uloženého v archivu digitálního tisku, a nikoli žádosti o vyřazení adresované vyhledávači. Aby tedy dotčená osoba mohla odůvodnit změnu článku uloženého v archivu digitálního tisku, musí mít možnost uplatnit řádně odůvodněné tvrzení o závažném zásahu do svého soukromého života (viz bod 210 výše).

233. V tomto ohledu, pokud jde o informace z oblasti soudnictví, Soud považuje za důležité při posuzování újmy způsobené dotyčné osobě zohlednit důsledky pokračující dostupnosti informací pro její opětovné začlenění do společnosti (viz bod 194 výše a výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 100; viz rovněž rozsudek High Court of England and Wales citovaný v bodě 104 výše). V tomto kontextu a v úzkém spojení s dobou, která uplynula od zveřejnění informací, je třeba ověřit, zda odsouzení dotyčné osoby bylo vymazáno z rejstříku trestů a odsouzení bylo zahlazeno, přičemž je třeba mít na paměti, že se zde nejedná pouze o zájem odsouzené osoby, ale také o zájem samotné společnosti, a že odsouzení mohou legitimně usilovat o to, aby byli po odpykání trestu znovu začlenění do společnosti ... Podle Soudu však skutečnost, že odsouzení bylo zahlazeno, nemůže sama o sobě odůvodnit uznání „práva být zapomenut“.

234. Odvolací soud v Lutychu měl v projednávané věci za to, že elektronická archivace článku týkajícího se spáchání trestného činu by neměla vytvářet jakýsi „virtuální rejstřík trestů“ pro G., který si odpykal trest a jeho odsouzení bylo zahlazeno. Odvolací soud uvedl, že jednoduchým vyhledáváním na základě jména a příjmení G. ve vyhledávači internetových stránek Le Soir nebo na Googlu se článek okamžitě objevil. Podle odvolacího soudu se nepochybně jednalo o zdroj újmy pro G., přinejmenším psychologické povahy. Taková situace činila znalost jeho předchozího odsouzení snadno přístupnou širokému publiku, které - vzhledem k tomu, že G. byl lékařem - nevyhnutelně zahrnovalo pacienty, kolegy a známé, a mohlo ho tak stigmatizovat, vážně poškodit jeho pověst a zabránit mu v normálním opětovném začlenění do společnosti (viz body 29 a 31 výše).

235. V tomto ohledu nevidí Soud žádný pádný důvod pro zpochybnění řádně odůvodněného rozhodnutí odvolacího soudu v Lutychu.

vi) Stupeň přístupnosti informací v digitálních archivech

236. Pokud jde o přístupnost zveřejněných materiálů, Soud opakuje, že internetové stránky jsou informačním a komunikačním nástrojem, který se zvláště liší od tištěných médií, zejména pokud jde o schopnost ukládat a přenášet informace, a že riziko újmy, které obsah a sdělení na internetu představují pro výkon a požívání lidských práv a svobod, zejména práva na respektování soukromého života, je jistě vyšší než riziko, které představují tištěné publikace ...

237. Je však třeba mít na paměti, že nahlížení do archivů obecně vyžaduje aktivní vyhledávání, které zahrnuje zadání klíčových slov na vyhrazené internetové stránce obsahující archivy novin. Při neexistenci takového vyhledávání tak článek obsažený v digitálních archivech nemůže jako takový upoutat pozornost uživatelů internetu, kteří nehledají přesné informace týkající se konkrétní osoby (viz výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 113).

238. Při zvažování dotčených zájmů je rovněž důležité zjistit stupeň přístupnosti archivovaného článku, tedy zda je dostupný bez omezení a bezplatně nebo zda je přístup omezen na předplatitele či jinak omezen.

239. V projednávané věci vnitrostátní soudy uvedly, že v době, kdy byly archivy deníku Le Soir v roce 2008 umístěny na internet, byly k dispozici bezplatně. Mimoto je nesporné, že v době, kdy G. podal svou žádost, a v průběhu celého vnitrostátního řízení byly archivy nadále přístupné bez omezení a bezplatně (srov výše citovaný rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 113, kde byl přístup k některým článkům zpoplatněn nebo byl omezen na předplatitele). S ohledem na tento vysoký stupeň přístupnosti má Soud stejně jako odvolací soud v Lutychu za to, že pokračující přítomnost dotčeného článku v archivech nepochybně způsobila újmu G.

vii) Dopad opatření na svobodu projevu a konkrétněji na svobodu tisku

240. Soud musí nyní přezkoumat posouzení odvolacího soudu v Lutychu, pokud jde o dopad dotčeného opatření na svobodu projevu a svobodu tisku. Za tímto účelem musí zejména ověřit, zda odvolací soud na základě řádného zvážení zájmů G. na straně jedné a zájmů stěžovatele týkajících se plnění jeho úkolu spočívajícího v poskytování informací a udržování archivů na straně druhé omezil zásah do posledně uvedeného úkolu na to, co bylo nezbytně nutné k ochraně práva na respektování soukromého života uplatňovaného G.

241. Soud konstatuje, že s ohledem na technologický vývoj v digitální oblasti identifikovala evropská soudní praxe v této souvislosti několik druhů opatření, jejichž cílem je ochrana dobré pověsti a práv jiných osob. Technická složitost těchto opatření a jejich dopad na žurnalistické archivy a/nebo přístup k informacím se značně liší. Provozovatel jiného vyhledávače (než poskytovatel obsahu) tak může provést mimo jiné tato opatření: a) reorganizaci výsledků vyhledávání tak, aby se odkaz na příslušnou internetovou stránku objevil na méně významném místě v seznamu výsledků, nebo b) úplné nebo částečné vyškrtnutí (týkající se pouze vyhledávání na základě jména dotyčné osoby) odstraněním odkazu z rejstříku vyhledávače. Vydavatel internetové stránky přitom může například: a) odstranit celý text nebo jeho část uložený v digitálním archivu; b) anonymizovat údaje o osobě, na kterou se v textu odkazuje; c) přidat do textu poznámku, tedy aktualizovat text prostřednictvím digitální opravy (pokud byla informace nepřesná) nebo prostřednictvím elektronické komunikace (pokud byla informace neúplná); d) odstranit článek z indexu interního vyhledávače internetové stránky; nebo e) nechat článek zcela nebo částečně vymazat (týkající se pouze vyhledávání na základě jména dotyčné osoby) externími vyhledávači na základě přístupových kódů nebo směrnic

vydaných provozovatelům vyhledávačů, které brání jejich vyhledávacím programům procházet určitá místa.

242. S ohledem na význam celistvosti archivů digitálního tisku (viz bod 185 výše) má Soud za to, že vnitrostátní soudy musí při rozhodování o sporech tohoto druhu a při rozhodování o tom, které z různých opatření, o něž žádá stěžovatel, upřednostnit opatření, které je jednak nejvhodnější pro cíl sledovaný touto osobou – za předpokladu, že je tento cíl odůvodněný – a jednak nejméně omezující svobodu tisku, které se může dovolávat dotyčný vydavatel. Toto posouzení typu opatření, které má být upřednostněno, může být užitečně provedeno s ohledem na škálu dostupných opatření uvedených v bodě 241 výše. Nařídit lze pouze opatření, která odpovídají tomuto dvojímu cíli, i kdyby to mohlo vést k zamítnutí žaloby osoby, která příslušnou žádost uplatňuje.

243. Soud v předchozích věcech týkajících se změny archivů digitálního tisku posuzoval povahu opatření přijatých na vnitrostátní úrovni v širším kontextu různých dostupných alternativních opatření. Vzal tak v úvahu skutečnost, že stěžovatelé nepodnikli žádné kroky, které by nutily provozovatele vyhledávačů k tomu, aby informace týkající se stěžovatelů byly méně snadno dohledatelné ... nebo aby požadovaly opravu informací, na které si stěžovali (viz výše citovaný rozsudek *Węgrzynowski a Smolczewski*, body 66–67). Soud dále v nedávné věci *Biancardi* (výše citovaný, bod 70) konstatoval, že posuzované opatření spočívající v deindexaci je z hlediska čl. 10 Úmluvy přiměřené, a uvedl, že se nejednalo o uložení povinnosti deníku odstranit sporný článek z jeho digitálních archivů.

244. V projednávané věci G. ve svých žádostech zaslaných deníku *Le Soir* a *Radě pro novinářskou etiku* a následně před soudy tvrdil, že pokud bylo vyhledávání provedeno na základě jeho křestního jména a příjmení pomocí vyhledávače *Le Soir* nebo *Googlu*, dotčený článek se objevil mezi prvními výsledky, což byla situace, která měla dopad na jeho soukromý a profesní život. Ačkoli hlavní starostí G. byla skutečnost, že článek byl zobrazen na základě vyhledávání na internetu na základě jeho křestního jména a příjmení provedeného prostřednictvím vyhledávačů, nesnažil se hájit své zájmy žalobou proti provozovatelům těchto vyhledávačů, ale naopak podal žalobu proti stěžovateli. Domáhal se především anonymizace článku a podpůrně zrušení indexace článku v interním vyhledávacím deníku. Jakožto třetí osoba vystupující jako vedlejší účastník v projednávané věci před Soudem vysvětlil G. svou volbu skutečností, že na trhu bylo několik vyhledávačů a že stav technologie v době podání jeho žaloby nasvědčoval tomu, že pro každý vyhledávač by byly zapotřebí samostatné značky zabraňující indexování, což podle něj ponechávalo účinnost této metody spornou (viz bod 161 výše). Právě v tomto specifickém kontextu musí Soud zkoumat, zda – a případně v jakém rozsahu – vnitrostátní soudy posoudily váhu příkazu k anonymizaci dotčeného článku.

245. Nejprve zkoumal argument stěžovatele, že rovnováha mezi dotčenými právy může být dosažena uznáním práva na nápravu nebo na sdělení, tedy doplněním dalších informací do dotčeného článku. Odvolací soud měl za to, že tato technika je v projednávané věci nevhodná, neboť by umožnila, aby stigmatizační účinek závažných trestných činů spáchaných G. a trestu, který již vykonal, trval donekonečna a zbavil by smyslu rozhodnutí o zahlazení odsouzení vydané v jeho prospěch ...

246. Zadruhé, pokud jde o vyřazení z indexu vyhledávačů, z písemností ve spise vyplývá, že stěžovatel před odvolacím soudem tvrdil, že k vyřízení žádosti G. byly příslušné pouze vyhledávače a že posledně jmenovaný nesprávně směřoval svou žalobu proti stěžovateli. Stěžovatel dodal, že právní oddělení *Le Soir* ve skutečnosti kontaktovalo společnost *Google* s cílem vyřazení z indexu, ale neobdrželo žádnou odpověď. Tento argument však odvolací soud odmítl, když uvedl, že indexace článku vyhledávací byla možná pouze z toho důvodu, že článek byl v databázi novin přítomen v neanonymizované podobě a bez značky zabraňující indexování. Podle odvolacího soudu byl tedy G. oprávněn podat žalobu jen proti vydavateli zpráv za účelem anonymizace článku, který se jej týká, aby se již neobjevil v seznamu výsledků získaných na základě vyhledávání založeného na jeho

křestním jméně a příjmení ...

247. Zatřetí, alternativa uvedená G. v řízení před soudem prvního stupně, spočívající v indexaci článku v interním vyhledávači vydavatelem novin, nebyla tímto soudem zkoumána s ohledem na skutečnost, že již vyhověl hlavnímu návrhu na anonymizaci článku. Stejně tak nebyla zkoumána odvolacím soudem v Lutychu, jelikož stěžovatel v tomto smyslu nepředložil žádnou žádost a jelikož G. ve svém souhrnném vyjádření požadoval, aby byl rozsudek vydaný v prvním stupni potvrzen (viz bod 24 výše). Je však třeba uvést, že v soudním řízení se stěžovatel postavil proti deindexaci externími vyhledávači s argumentem, že značky zabraňující indexaci jsou technickými nástroji, které mohou vést k problémům na dotčené internetové stránce, a že provozovatelé vyhledávačů podmiňují používání takových značek otevřením uživatelského účtu ...

148. S ohledem na procesní rámec sporu a zejména na omezení, která v belgickém právu ukládá dispoziční zásada v civilních věcech (viz body 56 až 57 výše), má Soud bez dalšího za to, že nelze vytýkat soudům, že svůj přezkum omezily na přípustnost a opodstatněnost hlavního návrhu G. - na anonymizaci článku - kterému nakonec vyhověly.

149. Odvolací soud v Lutychu tak konstatoval, že neúčinnějším prostředkem ochrany soukromí G., aniž by byla nepřiměřeně narušena svoboda projevu stěžovatele, je anonymizace článku na internetových stránkách Le Soir nahrazením jména a příjmení G. písmenem X. V tomto ohledu Soud již dříve rozhodl, že anonymizace zasahuje do svobody projevu méně než odstranění celého článku (viz výše uvedený rozsudek M. L. a W. W. proti Německu, bod 105). Konstatoje, že anonymizace představuje zvláštní prostředek změny archivovaných materiálů v tom smyslu, že se týká pouze jména a příjmení dotčené osoby a jinak neovlivňuje obsah sdělovaných informací.

250. Soud dále konstatoje, že při zkoumání přiměřenosti tohoto opatření se odvolací soud v Lutychu postaral o posouzení důsledků tohoto opatření pro G., pro veřejnost, která měla právo na přístup k informacím, a pro stěžovatele. Dospěl k závěru, že skutečnost, že vyhověl žádosti G., nepřiznává každému jednotlivci subjektivní právo přepisovat historii, ani neumožňuje „falšovat historii“ nebo ukládat stěžovateli „nadměrné břemeno odpovědnosti“.

251. Pokud jde o význam, který je třeba přikládat celistvosti archivů (viz bod 185 výše), Soud konstatoje, že odvolací soud v Lutychu vzal tuto skutečnost ve svém odůvodnění v úvahu. V odpovědi na argumenty stěžovatele týkající se povinnosti pamatovat si a nutnosti zachovat úplný a věrný záznam v archivu totiž odvolací soud upřesnil, že nebyl podán návrh na odstranění článku z archivu, ale pouze na anonymizaci elektronické verze. Zdůraznil rovněž, že papírové archivy zůstaly nedotčeny a že stěžovatel mohl i nadále zajistit celistvost původní digitální verze (viz bod 29 výše). Jak již Soud uvedl (viz bod 172 výše), toto odůvodnění se může jevit v rozporu s výrokovou částí rozsudku odvolacího soudu, který potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v Neufchâteau, jehož příkaz k anonymizaci se vztahoval na jakoukoli databázi, za kterou byl stěžovatel odpovědný. Zástupce stěžovatele navíc na jednání velkého senátu uvedl, že materiál byl anonymizován jak v on-line archivu, tak v „hlavním“ archivu, který nebyl veřejnosti přístupný. Nic to však nemění na tom, že odvolací soud v Lutychu měl za to, že anonymizace on-line archivované verze sama o sobě postačuje k tomu, aby dospěl k závěru, že jeho rozsudku ze dne 25. 9. 2014 bylo řádně vyhověno. V každém případě Soudu nepřísluší, aby o této otázce rozhodoval, jelikož stížnost stěžovatele, která mu byla předložena, se týká pouze anonymizace on-line verze článku na internetové stránce Le Soir (viz bod 172 výše).

252. Soud poznamenává, že v projednávané věci je původní, neanonymizovaná verze článku stále k dispozici v tištěné podobě a může do ní nahlédnout kdokoli, kdo má zájem, a plní tak svou inherentní roli archivního záznamu.

253. Pokud jde o posouzení technické proveditelnosti anonymizace článku na internetové stránce Le Soir odvolacím soudem pro stěžovatele, ten – jak správně uvedl senát – nepředložil žádný důkaz, který by mohl Soud přesvědčit, že toto posouzení bylo svévolné nebo zjevně nepřiměřené. Článek byl naopak anonymizován krátce poté, co byl stěžovateli doručen rozsudek odvolacího soudu v Lutychu ... což je skutečnost, která vyvrací tvrzení stěžovatele před vnitrostátními soudy, že takové opatření nebylo technicky proveditelné.

254. Konečně, pokud jde o případný odrazující účinek na svobodu tisku vyplývající z povinnosti vydavatele anonymizovat článek, který byl původně publikován legálním způsobem, má Soud za to, že taková povinnost může v zásadě spadat do „povinností a odpovědností“ tisku a do mezí, které mu mohou být uloženy (viz bod 177 výše). Za okolností projednávané věci však ze spisu nevyplývá, že by příkaz k anonymizaci měl tak hluboký dopad na plnění novinářských úkolů deníkem Le Soir, že by toto plnění v praxi narušil.

d) Závěr

255. S ohledem na výše uvedené Soud konstatuje, že vnitrostátní soudy soudržným způsobem zohlednily povahu a závažnost soudních skutečností uvedených v dotčeném článku, skutečnost, že článek neměl žádný aktuální, historický nebo vědecký význam, a skutečnost, že G. nebyl veřejně známou osobou. Kromě toho přikládal význam závažné újmě, kterou G. utrpěl v důsledku pokračující on-line dostupnosti článku s neomezeným přístupem, což bylo způsobitelné vytvořit „virtuální trestní rejstřík“, zejména s ohledem na dobu, která uplynula od původního zveřejnění článku. Dále po přezkoumání opatření, která by mohla být zvážena za účelem vyvážení dotčených práv – přezkumu, jehož rozsah byl v souladu s procesními normami platnými v Belgii – konstatoval, že anonymizace článku nepředstavovala nadměrnou a neproveditelnou zátěž pro stěžovatele, nýbrž jednalo se o nejučinnější prostředek ochrany soukromí G.

256. Za těchto okolností a s ohledem na prostor pro uvážení států Soud konstatuje, že vnitrostátní soudy pečlivě vyvážily dotčená práva v souladu s požadavky Úmluvy, takže zásah do práva zaručeného čl. 10 Úmluvy z důvodu anonymizace elektronické verze článku na internetových stránkách deníku Le Soir se omezil na to, co bylo nezbytně nutné, a mohl tak být za okolností projednávané věci považován za nezbytný v demokratické společnosti a za přiměřený. Soud tak nevidí žádný pádný důvod k tomu, aby nahradil názor vnitrostátních soudů svým vlastním názorem a nebral v potaz výsledek jimi provedeného vyvažování.

257. K porušení čl. 10 úmluvy tak nedošlo.

VÝROK

Z UVEDENÝCH DŮVODŮ SOUD

1. *Rozhoduje* dvanácti hlasy proti pěti, že k porušení čl. 10 Úmluvy nedošlo.

(Zpracovali Mgr. Bc. Jan Bena a JUDr. Robert Waltr)